

ACC. NR M. 13743:1-5.

Landskap: *Skåne* Upptecknare: *Bengt Salomonsson, Lund*
Härad: *Herrestad* Berättare: *Nils Edward Nilsson, St. Herrestad*
Socken: *Hedeskoga ö St. Herrestad* Berättarens yrke: *f. d. lantbrukare*
Uppteckningsår: *1955* Född år *1881* i *Hedeskoga*

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

När den nya tiden kom till bygden. s. 1-5. Lu F 73.

Den första handelsboden fanns här redan före min tid. Klochersgärdens hade den. - Grosshandlare Ness var den förste som odlade betor, han var två år före andra. I våra trakter började sockerbetsodlingen 1894. Jag hade betor 1892 vid Bergsjöholm. Källesjö och Bergsjöholm började ha betor. Stationsområdena hade stor stor betydelse för bygden. Som på Örens-
torps station, för fanns där stins och två stationskaféer. Ungdomen kunde komma till skolorna i staden med järnväg, billigt. Inget utgånge förhållande mellan herrskap och bönder, inte ens med förvaltarna. Vid Bergsjöholm fanns en förvaltare kundström på Kragelholm en förvaltare Olsson, dessa och andra förvaltare hade utgånge, det var riktiga herrar. Inte mycket utgånge.

gånge förelämnas mellan stads- och lantbe-
folkningen. - För fick man vara ytterst för-
siktig med kontanterna. När kriget varade
omkring 1915 var det goda tiden för de större
lantbrukarna. De som hade många djur
kunde sälja av dem. - Här var byastämman
i St. Herrestad, men prästen och magistraten
skötte allt. Det var ofta stormiga stämman.
Tjur- och konhöllföreningarna skatte kom till
omkr. 1900, även fröskföreningar vid denna
tidpunkt. Fröskföreningarna har inte för-
sommnit men medlemmarna har deci-
merats. Tjurföreningen har försommnit. -
Avtalningar in natura upphörde inte för-
än lantarbetarlagen tillkom. - Förbättring-
arna i jordbruket kom med betodlingen.
Fäst man odlade socharebetor hade man
öppen träda på Bergsjöhölen. Ångarna

låg länge vid Bergsjöholm, de hade stora
ängar nere vid Lillesjö. Vi bönder sådde
för hand omkr. 1900 men gårdarna hade
importerat smaskiner. Här i trakten hade
många ^{för maskinerna} smaskiner 1899, när vi kom hit.
Det var de s.k. Borriemaskinerna. De till-
verkades i Ustved men var konstruerade
av en man här i Borrie. Han hette
Nils Jönsson. - Mårgång verkställdes på
Bergsjöholm omkr. 1885. - När jag var i
5-års åldern var det ett stort lämläms-
möte på Bergsjöholm. - Det är inte få
tal om att folkhögskolorna haft stor be-
tydelse åtminstone för mig. Kamratar-
dan var god där, och man lärde så mycket
jag ville bara spotta i nävarna och arbe-
ta vidare. Vägarna förbättrades så småning-
om. Svenstorpssvaden och Uaktarebacken

vid Bergsjöhölen grävdes ut. Postvägen här
var ordnat så att man hade sljuts från
Lystad och så fick man hämta den i byn.
På 1880-talet upphörde gästgiveriet. - Omkr.
1900-01 emigrerade många, bl. a en kusin
till mig som var utlärd smickare. Orsaken
var amerikafeber. Det blev bättre tider sedan
och emigrationen upphörde. - I slutet av
1800-talet blev det pappstak och senare tegel-
tak och eternittak. Det var storartat när man
hade hörspeis på ställena, innan hade
man kokt maten i skorstenen. - Vid
kalasen på 1880-90-talet bjöds det på
fläsk och bruna böror och rögröt. Det
blev inte vanligt att ha begravningsmíd-
dagen utanför hemmet förrän efter
och under det sista briget. - Innan Folkets
Park kom till 1896 i Lystad, dansade man

på gårdarna eller i skogarna på någon
dansbana. - Skillnaderna mellan tjänare
och husbonde har utplånats nu; nu
för husbönderna vara mjuka tjänare. -
Min mor, som var född 1857, pratade
om söndagskvällen, där hon var med i
sångören. På 1860-talet fanns det en
sångör i Sjörup. - Poesiböckerna var mo-
derns omkring 1900. - Tro på övernaturliga
saker har helt försvunnit. Man sökte mycket
ämnuspågen för. Härifrån gick blinda Maria
med båd till honom; det var nedsken och
sådant den sjuke röt vid. - Husprån har det
inte varit i Herrestad på min tid. Det
är dåligt med de kyrpliga vanorna nu.
En tid var det rent stopp med dop i
kyrkan